

با هم بیاموزیم؛ مطالعه مشارکتی

حتما در طول سال های تحصیل گاهی احساس کرده اید به تنهایی حوصله خواندن درس را ندارید یا اشکال های زیادی در درسی مانند ریاضی دارید که سرعت یادگیری تان را کند کرده و در نهایت از مطالعه کردن خسته شده و ترجیح داده اید آن درس را کنار بگذارید. اگر این مشکلات را با بعضی از دروس دارید راه حل در تغییر روش مطالعه است. روش مطالعه مشارکتی یکی از روش های شناخته شده و موثر یادگیری در میان دانش آموزان است.

این روش بر پایه چهار ستون یادگیری یعنی یادگیری برای دانستن، انجام دادن، با هم زیستن و زیستن استوار است و به شما کمک می کند به آنچه آموخته اید معنا ببخشید و در کلاس درس و خارج از آن یادگیرنده فعال باشید.

برای استفاده از این روش باید با یکی از همکلاسی ها یا فردی که به درس شما آشنایی دارد برنامه مطالعاتی مشترک تنظیم کنید. مثلا هر دو در روز سه شنبه که ریاضی دارید بعد از کلاس اولین واحد مطالعاتی خود را به مدت یک ساعت ریاضی قرار دهید. مطالعه به صورت دو نفره انجام می شود، یعنی ابتدا یکی از شما دو نفر نقش توضیح دهنده را به عهده می گیرد و آنچه از درس فهمیده مانند یک معلم به دوست خود توضیح می دهد و وظیفه نفر دوم گوش دادن است. در نوبت بعد، نفر دوم سعی می کند تا آنچه از درس یاد گرفته مانند یک معلم به دوست خود توضیح دهد و نفر اول گوش می کند.

با این کار شما مطالبی که یاد گرفته اید دو بار به صورت کامل دوره می کنید و هر کدام از شما جایی که بهتر متوجه شده اید برای دیگری توضیح می دهید و یادگیری یکدیگر را تکمیل می کنید. نکته جالب این است که چون در مقام فردی که می خواهید آموزش دهد (معلم) سعی می کنید مطلب را به دوست خود توضیح دهید متوجه می شوید برای انتقال مطلب باید به چه نکاتی بیشتر توجه کنید و همین باعث می شود خودتان هم یادگیری تان کامل تر می شود و به صورت ناخود آگاه دفعات بعد با دقت بیشتری به مطالب در کلاس توجه می کنید چون علاقه مند می شوید مطالب را کامل تر به دوست تان توضیح دهید. نکته مثبت دیگر این روش این است که مطلبی که با هم خوانده اید مدت زمان طولانی تری در ذهن تان می ماند. بهتر است اگر درسی که می خواهید مطالعه کنید طولانی است به بخش های

کوچک (مثل سه یا چهار بخش) تقسیم کنید. هر بخش را به طور کامل هر دو به هم توضیح دهید، سوال هایی برای تمرین آن حل نموده، خلاصه مفیدی از آن بنویسید و در انتها اشکال هایی که هر دو دارید و باید از معلم کمک بگیرید مشخص نمایید. بعد از تکمیل بخش اول، سراغ بخش بعدی بروید و همین روند را تکرار کنید.

محاسن استفاده از روش مطالعه مشارکتی

- افزایش تمرکز و بهره وری آموزشی: با انجام و ادامه این روش همان طور که گفته شد به مرور میزان تمرکز شما برای گوش دادن و به خاطر سپاری مطالب هم در کلاس، هم در زمان توضیح به دوست تان و هم زمان گوش دادن به تدریس دوست تان زیاد می شود. با استمرار این روش به خاطر افزایش تمرکز، سرعت یادگیری تان نیز افزایش می یابد و می توانید حجم بیشتری از درس را در مدت زمان کمتری یاد بگیرید این به معنای بالا رفتن کیفیت و بهره وری مطالعاتی شما است.

- تفکر مثبت، علاقه مند شدن به درس و افزایش اعتماد به نفس: وقتی تلاش می کنید تا مطلبی به دوست خود توضیح دهید هر بار در کلاس تمرکز خود را بیشتر می کنید و احساس می کنید توان یادگیری تان افزایش یافته در نتیجه اعتماد به نفس تان در آن درس افزایش می یابد. با ادامه این کار دیدگاه تان نسبت به یادگیری آن درس مثبت می شود. حضور در کلاس با دیدگاه مثبت نیز موجب افزایش سطح یادگیری می شود.

- افزایش حس مسئولیت پذیری و کارگروهي: با روش مطالعه مشارکتی علاوه بر یادگیری خود نسبت به یادگیری دوست خود نیز مسئول هستید در نتیجه جدیت شما برای تلاش و یادگیری مطالب بیشتر می شود. این روش به شما حس شیرین سهیم بودن در سرنوشت خویش و دیگران را می آموزد.

از این روش می توانید هم برای دروس خواندنی مانند ادبیات، دین و زندگی، تاریخ و... هم برای دروس تهرینی مانند ریاضیات، علوم (فیزیک و شیمی) و... استفاده نمود.

تهیه و تنظیم: مژده جانه

کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی

